

Deputación
DA CORUÑA

Boletín de Medio ambiente

Nº 299
5/06/2024

As **praias** son o principal patrimonio de **Valdoviño**, que nos seus 25 quilómetros de litoral conta cunha oferta en grao sumo, variada: "desde os areais máis recoñecidos, que ofrece todo tipo de servizos, ata pequenas calas virxes escondidas entre cantís; desde **ondas de campionato** ata **augas mansas**", informa o Concello de Valdoviño.

A **Frouxeira, Vilarrube, Cano Grande, Campelo e Pantín** son algúns dos máis populares, aínda que na zona tamén atopamos a praia de **Graxal** (de grava con ventos fortes e ondada moderada), do **Baleo** (nun entorno rural moi fermoso, pero con servizos básicos) ou de **Rosella** (con acceso bastante completado).

Noticias

Arteixo creará un parque para os máis de 8.000 cans que ten rexistrados

A corporación local de Arteixo deu luz verde no á creación dun parque canino. O municipio conta actualmente con **8.018 cans censados no Rexistro Galego de Identificación de Animais de Compañía (Regiac)**, o que supón ao redor do 23,5% da cifra de poboación actual no municipio (34.000 habitantes).

O aumento dos animais de compañía en Arteixo fai necesaria a habilitación de espazos "onde podan socializar, facer exercicio e estar sen correa, todo isto en condicións de seguridade e salubridade". Como curiosidade, en Arteixo tamén hai **censados 715 gatos e 17 hurones**.

Máis Info

Investigadores da UDC descubren unha nova especie invasora no encoro de Cecebre

Investigadores da Universidade da Coruña fixeron un achado sorprendente: unha planta invasora crece no encoro de Cecebre e **podería afectar á calidade da súa auga**. Trátase da especie *Crassula helmsii* (coñecida como **Crásula de auga**), que ten orixe en Nova Zelandia e que provocou crises ambientais en países como as Illas Británicas ou nos Países Baixos.

O grupo responsable da investigación alertou que este tipo de planta pode afectar á **calidade da auga, así como á flora e fauna da zona**. É que a UDC atopou certa relación entre a presenza desta planta, o nitróxeno no chan e a riqueza das especies nativas.

Máis Info

Alianza Residuos Cero: só o 36% das botellas de plástico de bebidas recóllense de forma separada en España

A Alianza Residuo Cero e as 128 entidades da plataforma #LeydeResiduosYA sobre a recollida separada dos envases de bebidas en España presentaron o **informe Zero Waste in Europe**, o cal destaca que de todas as botellas de plástico de bebidas de menos de tres litros que se poñen no mercado en España, **só o 36% recolléronse de maneira separada en 2021**.

Este resultado está moi **lonxe do obxectivo do 70% fixado para 2023**, marcado pola Lei de Residuos, e **do 77% para 2025**, ao que obriga a Unión Europea. Ademais, segundo o informe presentado na sede de Greenpeace en Madrid, "non hai ningún indicador que permita esperar que España poida mellorar significativamente este resultado do 36% en 2022 e 2023".

Máis Info

Os madrileños puideron ser xardineiros por un día no viveiro municipal de Casa de Campo

O, **5 de xuño**, celebrouse o **Día Mundial do medio ambiente** baixo o lema "**As nosas terras, o noso futuro**". Con motivo desta efeméride, o Concello de Madrid propuxo unha actividade que permitiu aos madrileños ser **xardineiros** da cidade **por un día no Centro de Información Ambiental de Casa de Campo**. Baixo o nome **A viaxe da planta**, os cidadáns que acudiron puideron coñecer o proceso de produción das plantas que crecen no viveiro de Casa de Campo e foron os encargados de trasplantar os escallos ás macetas onde crecerán durante un ano, ata que se planten nas rúas de Madrid. Ademais, puideron levar algunha das plantas coas que traballaron.

Outra das actividades á que se puideron sumar os madrileños foi o **roteiro de Árbores notables do viveiro de Casa de Campo**, onde puideron coñecer as árbores máis curiosas, antigas ou especiais desta zona verde de Madrid, todo a través dun itinerario circular de curto percorrido pola zona máis nobre do parque.

Máis Info

Este é o volcán máis estraño do mundo: emite lava negra e moi líquida

O **Oi Doinyo Lengai** constitúe unha verdadeira curiosidade da natureza, pois o **único volcán do planeta Terra que emite lava negra**. Ademais, trátase dun fluído pouco denso, relativamente frío e cunha aparencia xeral máis próxima ao aceite de motor que á lava que estamos afeitos ver.

O volcán ten unha experiencia externa moi similar a outros conos e está situado **no val do Rift, en África Oriental, no norte de Tanzania**. Trátase do único volcán coñecido que expulsa unha lava con base de carbono, coñecida como lava natrocarbonatita. Só no planeta Venus hai indicios de que existan volcáns deste tipo.

A última erupción do volcán comezou en abril de 2017 e aínda mantíña a súa actividade en marzo de 2024, segundo informa o portal IFLScience. O cono ten unha altura de **2.962 metros** e no seu cume hai dous cráteres, aínda que só o do norte entra en erupción.

A lava do Oi Doinyo Lengai **resulta conter pouco sílice, pero en cambio é rica en minerais carbonatados** e iso fai que a lava poida entrar en estado líquido a só 540 °C.

Máis Info

Sabías que...

Os ollos saltóns e un maullido suave poderían levar a confundilo cunha cría de gato doméstico, pero o **gato ferruxento** (*Prionailurus rubiginosus*) non é un cachorro e tampouco é un gato calquera: **é o felino salvaxe máis pequeno do mundo**. Coñecido así polas manchas cor óxido da súa pelame agrisada, **mide uns 60 centímetros ata a cola** (20 menos que o gato doméstico) e apenas alcanza a pesar un **quilo e medio** (a metade que os animais de compañía).

Mestura informativa

RECEITA ECOLÓXICA: Salsa puttanesca

Ingredientes: 500 g tomate preferiblemente pera, podes usar tomate pelado ou triturado en conserva, 8-10 ud de anchoas, 30 g alcaparras, 1 ud chile, 90 g olivas negras sen óso, 3 ud allo, 50 ml aceite oliva virxe extra, 1 chisco perexil fresco se pode ser, 1 chisco ourego fresco se pode ser, 1 chisco sal, 1 chisco pementa negra, 1 cuña queixo parmesano para relar.

Poñemos a tixola ao lume co aceite de oliva virxe extra a lume medio, 50 ml aceite oliva virxe extra. Engadimos as anchoas, allos e chile lixeiramente picadas. Douramos un pouco, 8-10 ud anchoas, 1 ud chile, 3 ud allo...

Máis Info

Que cidades compiten polos premios Capital Verde Europea e Folla Verde 2026?

Ao participar no concurso, as cidades queren demostrar que xa están no camiño da transición verde, creando unha contorna máis saudable para os seus cidadáns.

As candidaturas elixibles para o **Premio Capital Verde Europea 2026 con máis de 100.000 habitantes** son: Braga (Portugal), Brasov (Romanía), Córdoba (España), Guimarães (Portugal), Heilbronn (Alemaña), Klagenfurt (Austria), Linz (Austria), Riga (Letonia), Rybnik (Polonia).

Para as cidades máis pequenas, **de 20.000 habitantes**, as cidades que compiten polo **Premio Europeo Folla Verde 2026** son: Águeda (Portugal), Esplugues de Llobregat (España), Estarreja (Portugal), Garges-Lès-Gonesse (Francia), Livry-Gargan (Francia), Mafra (Portugal), Olbia (Italia), Pszczyna (Polonia), Saint-Quentin (Francia), Sant Boi de Llobregat (España), Sant Joan Despí (España), Vaasa (Finlandia). Os gañadores anunciaranse o **24 de outubro de 2024** en Valencia, capital verde de Europa 2024.

Máis Info

Os monos máis 'feos' do mundo atraen ás femias co seu nariz

Endémicos da illa de Borneo, os **monos narigudos** lamentablemente foron cualificados como un dos animais máis feos do mundo, grazas aos seus narices grandes e de **aspecto inusual**.

Atraer ás femias é o principal propósito que os monos narigudos machos conseguen exhibindo os seus narices grandes, longas e caídas. A forma da estrutura ósea da cavidade nasal dos monos narigudos macho evolucionou para permitirles emitir **chamadas máis fortes e profundas**, como "bocinazos e ruxidos nasais", afirmando así a súa saúde e dominio. Viven en manglares costeiros e ambientes boscosos e a miúdo non poden verse entre si a través das árbores. Por iso, as chamadas nasais fortes son importantes para comunicarse entre si.

Máis Info

Vacas contra o abandono

As razas autóctonas recuperan o seu papel de xestoras do territorio na **loita contra o lume**, perfilándose como **opción para granxas que non teñen substitución**.

A rusticidade e capacidade de adaptación ao medio fai que as **cachenas, vienasas, limiás, frieirasas e caldelás** perfílese como alternativa para moitas explotacións que non teñen substitución xeracional. Este tipo de gandarías —suxire o director do **centro de Recursos Zootécnicos de Galicia con sede no pazo de Fontefiz (Ourense)**— poden ser unha actividade complementaria para xente que ten outro traballo. «Son os mellores bombeiros do planeta porque o mellor programa antiincendios son as bocas dos ruminantes», asegura convencido Julio Feijoo, veterinario, director deste centro dependente da Consellería do Medio Rural e gandeiro porque, como di, «aquí son gandeiro».

Máis Info

Boas Prácticas

Volve a "praia" urbana de Madrid Río

Madrid habilitou a emblemática 'praia' urbana de Madrid Río e as pérgolas nebulizadoras situadas nos parques da Gavia e de praza de España. A súa posta en marcha, en horario de **11.00 a 21.00 horas**, forma parte do protocolo de actuación que o Concello de Madrid impulsa para dar resposta ás altas temperaturas.

Estas **singulares instalacións** representan un paso significativo da capital na creación de espazos públicos que priorizan o confort e a calidade de vida dos madrileños. Ademais, segundo explicou o alcalde, **o funcionamento deste sistema é a través dun depósito no que "recircula a auga"** e conta, así mesmo, cunha depuradora "para que a auga teña, en todo momento, as condicións de salubridade e hixiene adecuadas".

Máis Info

León instala en diversas áreas verdes da cidade fontes urbanas inclusivas de Martín Mena

As **fontes urbanas** de Martín Mena permiten satisfacer unha necesidade demandada por turistas e cidadáns, dotando progresivamente a esta histórica cidade **de fontes para beber adaptadas ás necesidades actuais**. Estas fontes para beber están dotadas de **dúas saídas de auga a dúas alturas**, para dar servizo a público en xeral, persoas con mobilidade reducida, nenos e tamén para saciar a sede das súas mascotas.

Os servizos técnicos municipais do consistorio e os da empresa Augas de León realizaron un estudo de mercado para dotar deste vital servizo á cidade, **reforzando a inclusividade universal do equipamento urbano** xa existente en diferentes espazos.

Máis Info

Sada inviste 390.000 euros en reurbanizar o núcleo histórico de Fontán

Acaban de empezar en Fontán as obras de **substitución de redes e urbanización** da rúa Sanjurjo Bahía entre a rúa das Flores e a AC-163. O **proxecto** consistirá en utilizar o mesmo patrón xa empregado no tramo antes de chegar á rúa das Flores, **substituíndo o pavimento de formigón existente por un de empedrado** no resto de Antonio Sanjurjo Bahía, así como o pavimento de taco existente na praza substituíndoo por formigón con árido visto e empedrado negro. As obras teñen un prazo de execución de cinco meses.

En canto ás instalacións e servizos públicos, propónse unha actuación completa para substituír **os colectores de saneamento**, separando augas pluviais de residuais, así como o soterramento das redes de electricidade, telecomunicacións e iluminación

Máis Info

Axenda Ambiental

- ✚ **Xornada 'Medir territorio e a forma do Planeta da man do matemático Xosé Rodríguez, científico e cidadán'**. Xoves, 13 xuño, 2024. Castelo de Santa Cruz (Oléiros), organiza CEIDA.
- ✚ **II Segundo Festival de Ecoturismo de Serra Nevada: Edición Primavera**. Do 8 ao 16 de xuño de 2024. Lugar: Serra Nevada.

Ver Boletíns anteriores

Deputación da Coruña

Servizo de Desenvolvemento Territorial e Transición Ecolóxica

Email: medioambiente@dacoruna.gal